

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2005-01-18

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Magnusson, justitierådet Nina Pripp och regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson.

Enligt en lagrådsremiss den 16 december 2004 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ersättning från de internationella oljeskadefonderna,
2. lag om ändring i lagen (1975:1083) om uppgiftsskyldighet rörande mottagande av olja,
3. lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall,
4. lag om ändring i sjölagen (1994:1009).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Håkan Lundquist.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Vid en diplomatkonferens anordnad av Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) i maj 2003 antogs ett protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja. Genom protokollet upprättades en ny internationell oljeskadefond, 2003 års kompletterande oljeskadefond.

Lagrådsremissen innehåller förslag till lagändringar som behövs vid ett svenskt tillträde till det nämnda protokollet. Framför allt föreslås att den nu gällande lagen (1973:1199) om ersättning från den internationella oljeskadefonden skall ersättas av en ny lag om ersättning från de internationella oljeskadefonderna. Mindre justeringar föreslås i vissa andra befintliga lagar.

Lagrådet har för sin del följande synpunkter.

Förslaget till lag om ersättning från de internationella oljeskadefonderna

7 §

I artiklarna 4 och 12 i 1992 års fondkonvention och artikel 4 i 2003 års fondprotokoll finns bestämmelser om bl.a. ersättning ur de ifrågasvarande oljeskadefonderna. I bestämmelserna förekommer uttrycket beräkningsenhet. I föreliggande paragraf, som motsvarar 6 § i den nu gällande 1973 års lag, föreskrivs att med beräkningsenheter i de nämnda artiklarna avses de av Internationella valutafonden använda särskilda dragningsrätterna.

I 1992 års fondkonvention sägs i artikel 1.4 att uttrycket beräkningsenhet har samma betydelse som i artikel V nionde stycket i 1992 års ansvarighetskonvention. Enligt artikel 1.7 i 2003 års fondprotokoll har "beräkningsenhet" samma betydelse i protokollet som i artikel 1 i 1992 års fondkonvention.

Av artikel V nionde stycket a i 1992 års ansvarighetskonvention framgår att med beräkningsenhet avses den särskilda dragningsrätten som den definieras av Internationella valutafonden. I punkt a ges också närmare bestämmelser om omräkning till inhemsk valuta. En fördragsslutande stat som inte är medlem i Internationella valutafo-

den och vars lag inte tillåter att föreskrifterna i artikel V nionde stycket a tillämpas får dock enligt nionde stycket b avge förklaring att den beräkningsenhet som avses i nionde stycket a skall motsvara 15 guldfrancs.

Eftersom bestämmelserna i artiklarna 1 i 1992 års fondkonvention och 2003 års fondprotokoll skall gälla som svensk lag (se 1 § i lagförslaget) och då Sverige är medlem i Internationella valutafonden vill Lagrådet ifrågasätta om inte 7 § såsom överflödig bör utgå.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Bestämmelserna har delats upp på två punkter. Det föreskrivs i punkt 1 att den föreslagna lagen träder i kraft den dag regeringen bestämmer och att genom lagen upphävs den nu gällande lagen 1973:1199. I punkt 2 sägs att äldre lag skall tillämpas i fråga om händelser som har inträffat före ikraftträdandet.

Enligt Lagrådets mening bör bestämmelsen i punkt 2 förtydligas, så att det klarare framgår vilka händelser det är fråga om. Bestämmelsen kan lämpligen utformas efter förebild av övergångsbestämmelsen till lagen (2002:611) om ändring i 1973 års lag.

Lagrådet anser vidare att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna bör delas upp på tre olika punkter. Lagrådet föreslår att de får följande lydelse:

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.
2. Genom lagen upphävs lagen (1973:1199) om ersättning från den internationella oljeskadefonden.
3. Den gamla lagen gäller fortfarande, om den händelse som kan utgöra grund för ersättning har inträffat före den nya lagens ikraftträdande.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.